

TRIBUNA POPORULUI

REDACTIA

strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Anstro-Ungaria:

an an 20 cor. pe 1/2

10 cor.; pe 1/4 de an

cor.; pe 1 lună 2 cor.

de Duminecă pe an

4 coroane.

Pestru România și

trănatate pe an:

40 franci.

descripto nu senapozază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbra de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înalate în Arad.

Sortisori nebrancate nu se
primesc.

DI Weigand

și

propaganda bulgară.

Discuțiile în jurul asasinării pro-
fesorului Mihăileanu și a propagandei
bulgare, ne impune a vorbi și de ati-
tudinea învățatului german Dr. Wei-
gand în chestiunea macedoneană.

Se știe, că profesorul din Lipsca,
pe bani românești conduce un
seminar de filologie română, nu se
ocupă numai cu cercetările sale
științifice, ci din când în când se dedă
la reflexii politice, cari în diferite
ocazii au fost superătoare pentru

în urma călătoriilor sale prin Te-
salia, Epir și Macedonia a publicat
mai multe cercetări asupra limbii și
istoriei populare a Macedo-Româ-
nii. A mai publicat însă și așa zi-
sele „convingeri științifice”,
și culminau în afirmarea, că popo-
lul macedo-român n'are nici un viitor,
merge pe calea perirei sigure.

După această afirmare dl Wei-
gand a făcut un pas mai mult și într'o
conferință ținută în fața unui mare
audiu, în Karl-Theater din Lipsca, a
develat teoria, că singurul popor cu
viitor în Macedonia sunt Bulgarii, cari
sunt îndrituiți a-și apăra acolo inte-
resurile naționale. Această conferință,
din 1898 a apărut și în broșură
cu titlul „Aspirațiunile naționale ale
popoarelor balcanice” nu mai era
de altfel decât un bărbat de știință, ci a
un politician interesat.

Ziarele din București, surprinse
de teoriile filo-românului (!) Weigand,
sunt relevat numai decât pericolul lor.
„Ziarul” mai ales a pornit o cam-
pagnă formală împotriva învățatului
din Lipsca. Profesorul din Craiova, dl
Paulianu, care ascultase câțiva timp
cursurile lui Weigand, a publicat în
„Ziarul” din 19 Februarie 1900 o
comunicare scrisoare, în care între
altele spunea următoarele:

„Față de guvernul bulgar și de
guvernul din Bulgaria dl Weigand are
deosebită simpatie. Guvernul bulgar—
spunea — regulat îmi trimite sub-
scripțiile convenite, ba încă toate publi-
cațiile atât cele mai de seamă,
cât și cele de mână a doua...”

În general dl Weigand arată o
mare simpatie față de Bulgarii
și de Români, încât cu drept cu-
zine pot afirma fără să greșesc, că
toți vorbitorii d-sale se pare mai
degrabă că Seminarul din Leipzig e în-
vățat ca să facă cunoscut mai bine
pe românii slave și în special limba bul-
gară...”

În această scrisoare se exprima
de asemenea bănuiala, că dl Weigand

e angajat în propaganda Bulgarilor
în Macedonia. Învățatul profesor a
trimis, ce-i drept, o desmințire cam în
doi peri, în care se apăra împotriva
acestei bănueli cu frasele: că sunt
„convingerile d-sale științifice”. Dar
în curând i-s'a adus dl Weigand
cea mai strașnică acuză, dintr'o
parte absolut competentă, acuză
pe care n'a mai putut-o desminți, acuză
și lecție totodată, asupra căreia re-
venim acum, fiind de actualitate.

Marele ziar german „Hamburger
Nachrichten”, organul principelui Bis-
marck, pe atunci încă în viață, din
incidentul apariției numitei broșuri a
lui Weigand scria următoarele:

„În timpul din urmă dl profesor Dr.
Weigand, lingvist și-a ridicat vocea în
favorul preponderanței Bulgarilor în Mac-
edonia și Tracia. El zice că în știința
chestiunea, dacă Macedonia și Tracia vor
fi sârbe sau bulgare, este deja de mult
rezolvată...”

„Uita însă dl profesor când face
asemenea afirmațiuni, că în felul acesta
știința a rezolvat multe, cari ulterior s'au
dovedit de erori. Și apoi învățatul adese ori
se confundă pe sine cu știința însăși și
sunt foarte multe exemple cari arată, unde
poate ajunge omul prin cercetări unilaterale...
Dacă în Macedonia se vorbește mai mult
bulgărește sau mai mult sârbește nu hotărăște
încă nimic...”

„Dl Weigand afirmă, că e „absolut
indiferent ce părere au istoricii, ajunge ca
Macedonia să fie declarată bulgară din
partea călătorilor și a linguiștilor, căci numai
împregiurarea aceea decide, cum este
Macedonia și nu, cum a fost...”

Această afirmație tare mirosă a pro-
pagandă bulgară...

Nu ni se pare tocmai potrivit, ca de
pe catedra unei universități germane să se
încurajeze și sprijinească tendințele unui
popor atrean, cari stau în cea mai strictă
oposiție cu politica externă a Germaniei.
Aceasta tradează lipsă de tact. Și afară
de aceasta, numai o prezentare absolut tenden-
țioasă a aspirațiilor bulgare pentru Mac-
edonia poate să aplice aici principiul de
naționalitate. Până ce Bulgaria privește la
Macedonia ca la o țară exclusiv bulgară,
chestiunea macedoneană va constitui o con-
tinuă primejdie pentru pacea europeană. Cu
atât mai mult ar fi necesar, ca profesorii
germani să nu facă propagandă pentru
aspirațiunile Bulgarilor...”

Toate aceste nu le mai spuneam
noi Români, partea oareș-cum intere-
santă, ci organul lui Bismarck, care
protestă în contra atitudinii unui
profesor german, ce nu se sfiște a
propaga „de pe catedră” idei protiv-
nice intereselor politice ale Germaniei,
protivnice păcii europene și toate
aceste încă sub masca științei. Arti-
colul apodictic din „Hamburger Na-
chrichten”, publicat la loc de frunte,
ca dovadă despre importanța chesti-
unii, nu mai lasă deci nici o îndoi-
ală asupra conduitei politice a
învățatului profesor...

În loc de apreciere a sfaturilor
date de organul lui Bismarck, dl

profesor ș'a continuat anul trecut, în
1899, cercetările sale. A fost prin
Serbia unde a făcut studii asupra
coloniilor române, de aici a trecut
apoi în Bulgaria. Cine va deschide
noul „Anuar” din 1900 al dlui Wei-
gand, în care își descrie aventuri-
oasele d-sale călătorii, poate să
cetească lucruri minunate despre
deosebită ospitalitate ce Bulgarii i-au
acordat, cum a fost primit de lumea
oficială și neoficială, cum i-au cântat
musicile militare, cum i-au arangiat
conduct cu torțe etc. etc. „Astfel
știu răsplăți Bulgarii nisunțele unui
învățat german”, exclamă încântat dl
Weigand.

Deci profesorul din Lipsca n'a
primit sfatul lui „Hamburger-Nachri-
chten”. D-sa continuă a-și juca rolul
dublu de agitator politic și om de
litere.

În chipul acesta propaganda bul-
gară, atât de periculoasă elementului
național românesc, atât de agresivă
în timpul recent, are un sprijin
direct în profesorul german, o în-
dreptățire patronată de ficțiunea
științei.

Dacă tendințele ilicite ale pro-
fesorului german sunt perhoroscate
de Germanii înșiși, cu atât mai mult
va trebui să le perhoroscăm noi, cari
i-am dat dlui Weigand nume și po-
ziție. Adevărat că d-sa a făcut
mari servicii studiului limbii române,
desvoltând deosebită energie și cuno-
ștință pentru adunarea materialului
linguistic de pretutindeni. Dar schimbul
prea e inegal, prea e mare jertfa
ce se aduce în schimbul unui „anuar”
pe an și a câtorva „doctori buni
pentru orient”.

Guvernul român ar trebui să se
ocupe cu dinadinsul de această
afacere și să nu menageze conștient
pe un dușman declarat al cauzei
române care, după afirmația chiar
a Germanilor, depășește granițele
chemării sale de profesor și se lasă
a fi salariatul tulburătorilor de pace
europeană.

Visitele la Ischl ale ministrilor
austriaci și a primului ministru Széll,
au fost viu comentate de presa maghiară.
Cu toate acestea, nimic nu a respirat
din cele ce s'au vorbit și s'au pus la
cale.

Visita ministrului Körber la Ra-
tot, urmată de mergerea lui Széll la
Ischl, ear acum visita lui Széll la Chlu-
meckzy, fost ministru de finanțe au-
striac, vrăjmaș al Cehilor, deși au un
caracter mai mult „prietenesc”, desigur
au fost ocazii căutate de numiți băr-
bați politici, pentru a discuta asupra
situației.

După-cum se anunță din Viena,
contele Goluchovski a plecat Duminecă
la Ischl, ear Luni e așteptat și primul
ministru Körber. Sâmbătă a fost primit

în audiență de M. Sa ministrul căilor
ferate austriace, Wittek.

Congresul internațional stu-
dențesc s'a deschis la 5 August în
Paris, la Sorbona. Comitetul serbări-
lor a întâmpinat oare-cari dificultăți la
formarea listelor, deoarece-ce studenții
finlandezi și polonezi n'au primit să
facă parte din lista rusească; de-ase-
menea studenții români din Ardeal și
Ungaria au respins să fie considerați
la un loc cu Maghiarii. Congresul va
hotărî în ședința cea mai apropiată
asupra acestui diferend.

„Magyar Szó” într'un prim articol se
năpustește asupra deputatului din Bocșa-
germană, care, în vorbirea ce a ținut ale-
gătorilor săi, s'a declarat de neclintit ade-
rent al guvernului Széll; și a mai spus în-
tre altele, că nu există o chestie de națio-
nalități, spune „M. S.”.

Ziarul lui Bánffy combate cu furie pe
deputatul-român după naștere, — care, după
cum i-s'ar fi sosit din partea lui Széll,
caută să acopere prin tăcere „pericolul
dacoromanist”.

Ev' despre acel „pericol”, vorbește
„Magyar Szó” tot la locul prim în nume-
rul său următor astfel:

„Sub Széll? Fără să fi făcut ceva, nu-
mai prin vorbe de-a-ropă chestia na-
ționalităților în studiul în care era sub Hi-
eronymi. Naționalitățile s'au simțit ca părți
contractante și au și fost socotite de atare.
Înainte de pact și liniștire Ooloman Széll li-a
dat de știre, că el n'are absolut nici un in-
teres de a le împiedeca în silințele lor, el vrea
lege, drept și dreptate, ear nu stat maghiar
unitar. Naționalitățile, cari lui Hieronymi
i au dat coră, pe Széll l'au felicitat cu en-
thusiasm...”

S'apoi să nu-și bată joc chiar și so-
viniștii de nebunele concepțiuni ale ex-prim-
ministrului?

Coadă de topor.

De când cu emigrările ovrăștești din
România, presa ajunsă în stăpânirea rabi-
nerilor, în primul rând cea maghiară, pen-
tru a demonstra că regatul României e o
țară sălbatică, citează adesea articole din
„Adevărul”, ziar redactat de niște perciu-
nanți socialiști și antidinastici.

Pentru a combate acum Liga și a
dovedi, că oamenii din fruntea ei fură,
„Egyetértés” (dela 8 August n.) citează un
articol din „Prahova” (ziar săptămânal ce
apare în Ploiești), scris de Alexandra Mac-
edonsky, care, ne asigură ziarul maghiar,
este „cel mai distins poet al României, an-
tropolog și bărbat de stat...”

Macedonsky — antropolog și bărbat de
stat?!

Ce o să mai ridă confrății diu Bucu-
rești despre această afirmare a ziarului
maghiar! Se știe anume în toată România,
că, deși ajuns în vârsta de 50 ani, Mac-
edonsky nu este decât o figură, de care în
București se face haz. E un poet simbolist,
un fel de Traian Mihaiu, care face stihuri
și le citește prin cafele, când poate prinde
câte o victimă ori două. E tot cu nasul
prin nouri, poartă plete ca cri-ce necesio-
nist și pe stradă umblă adesea însoțit de o
ceată de aderenți: băieți cu păr lung, de-
raiași dela studii ori copiiști dați afară de
prin ministere, pentru-că în loc de a lu-
era la biuro, siluesc limba românească cu
strofe de la „un suc barbar de rivne dra-
stic”...

Ear stofă de bărbat de stat are atât
de puțină, încât nu s'a aflat nici un par-

Concurs

pentru postul de contabil la institutul de credit și economii „Mureșanul“, cu termen de 15 zile de la data datului Concursului.

Salariu anual 1200 cor., cuartir în localul institutului și tantiemă; lemne de foc și luminare.

Concursurile instruite cu documentele referitoare la calificare, conduită și dexteritate în contabilitate să se adreseze la Direcțiune în termenul prescripționat.

Alesul are să-și ocupe numai decât postul; iar, după un an de practică și activitate laborioasă, va fi întărit definitiv.

Maria-Radna, 11 August 1900.

477.—

Direcțiunea.

Institut de cură,

deschis de dimineața dela 6 ore până la 7 ore seara
(abstrăgând orele dela 9—11 în. am.)

La dispoziția publicului stau următoarele mijloace de lecuire

Scaldă în lumina electrică:

1. Reumă, podagră, aprindere de nervi (ischias), dureri la coaste și la față, nevralgia, aprindere de pelița peptului și a foalei, otrăvire cu metal (argint viu, zinc, argint, plumb)

2. Morburii de sânge (cu ajutorul curei de mercuriu și iod), îngrășarea peste măsură, grăsimea de inimă, aprindere de pelița rinichilor, boala de zahăr (diabet).

3. Anemia, nevrastenia (slăbirea nervilor), nervozitatea.

4. Morburii de piele învechite, scrofula, luparea etc. După felul boalei, scaldă aceasta poate fi urmată de lecuire cu apă rece, de masaj sau împachetare. — În trebuințarea odată costă: 1 fl. 25 cr.; 15 bilete: 15 fl.

Camere pentru inhalație, după metoda dela Gleichberg Ems, pentru aprindere acută și învechite de gât, de plămâni, cum și pentru dilatare de plămâni și astmă. — În trebuințarea odată costă: 75 cr.; 15 bilete: 9 fl.

Cura cu apă-rece. În trebuințarea odată: 60 cr.; 15 bilete 7 fl.

Gimnastica svedeză pentru întărirea reconvalescențelor cu musculatură slabă, pentru întărirea băieților și a oamnelor dezvoltate, care suferă de morburii de inimă și de stricătura coșului peptului.

Taxa lunară dela 10 fl. în sus, după-cum e felul casului de boală.

Fie-care bolnav se bucură de căutarea ce i-o prescrie medicul său propriu, sau după sfatul ce însumi i-l dau. Ori-ce îndeplinire a curei se întâmplă sub veghierea mea personală.

Dr. A. HECHT,

450 21—

Arad, strada Templon, palatul Minorilor. Telefon: Nr. 270.

A apărut

și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“
următoarele opuri:

	coroana	fleri
1.) „Amicul Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cauze administrative. Prețul	—	1.—
2.) „Lupta pentru drept“ de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, —	—	2.—
3.) „Judecătorii cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, —	—	80
4.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, —	—	2.—
5.) „Principiile politice“, după Dr. T. de Holtzendorf, de T. Păcățeanu —	—	4.—
6.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popoa, profesor în Brașov. —	—	2.50
7.) „Războiul pentru neatarnare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului	—	1.20
Prețul „Coroanei“ —	—	1.60
8.) „Din vremuri apuse“ — de Iudita Secula născ. Truția —	—	1.—
9.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, —	—	1.—
10.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. —	—	3.60
11.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. —	—	1.60
12.) „Cuvântări bisericești“ — traduse de Ioan Genț. —	—	5.—
13.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul, —	—	1.50
14.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz —	—	1.20
15.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator în Arad. Această liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase, pricesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.	—	—

La comanda să se mai adauge de fie-care ep 10 fleri spese postale.